

Brezuspešen Rooseveltov apel

Prezident Roosevelt je poslal v soboto Hitlerju in Mussolini u poslanico, v kateri predlaga sklenitev miru in sklican e mednarodne konference — Odgovor bo po vseh znakih odklonilen — Nemčija in Italija le za mir zmage vseh n unih aspiracij

V SOBOTO JE PREZIDENT ZEDINJENIH DRŽAV SEVERNE AMERIKE POSLAL HITLERJU IN MUSSOLINIJO POZIV V ZADNJI URI, DA SE VRNE SVETU MIR IN VARNOST. ROOSEVELTOVO INICIATIVO SO SPREJELI V LONDONU, PARIZU, MOSKVI IN DRUGO Z NEDELJENIM ODOBRAVANJEM, V NEMČIJI IN ITALIJI PA ODKLONILNO. VERJETNO JE, DA HITLER IN MUSSOLINI ROOSEVELTU SPLOH NE BOSTA DIREKTNO ODGOVORILA.

Pismo Hitlerju in Mussoliniju

WASHINGTON, 17. aprila. Predsednik Roosevelt je poslal Hitlerju in Mussoliniju posebno sporočilo s prošnjo, naj izjavita, da se bosta vzdržala siehernega napada na ozemlje neodvisnih držav. Rooseveltova poslanica Hitlerju pravi med drugim, da je mnogo sto milijonov ljudi stalno v bojazni pred novo vojno, ki bi prizadejala tudi države na drugih celinah. Če se bodo groznje nadaljevale, ni dvoma, da bo velik del sveta rlinil v propast. Vse države, zmagovite kakor premagane, bi nepopisno trpele na posledični katastrofi, ki jim grozi. Narodi žele, da bi že bilo konec nevarnega stanja, da bi se sprostili bojazni in živeli v mi-

ru. Trije narodi v Evropi in en narod v Afriki so morali mirno gledati konec njihove samostojnosti. Ogromno področje neodvisne države na Daljnem vzhodu je zasledeno po silah sosedne države. Neodvisnost se opazili, da si tudi nemški narod ne želi vojne. Nihče ne more narod prepričati o upravičenosti vojne, čeprav bi bil to sam oni, ki ima oblast v rokah. Prepričan sem, da se lahko še pogajamo pri zeleni mizi. Na obeh straneh se pa mora pokazati dobra volja. Mir bi bil vsem narodom zagotovljen, če bi svet dobil zagotovila o sedanjih in bodočih politiki nemške vlade. Ali ste pripravljeni zagotoviti, da vaše sile ne bodo napadle

Finske, Litve, Švedske, Norveške, Danske, Holandske, Belgije, Velike Britanije, Irske, Francije, Portugalske, Španije, Švice, Lichtenšteina, Luksemburške, Poljske, Madžarske, Romunije, Jugoslavije, Rusije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Iraka, arabskih držav, Sirije, Palestine, Egipta in Irana? Predlagam, naj bi bilo takšno zagotovilo določeno za dobo vsaj 10 ali celo 25 let, če bo treba razpravljati o najučinkovitejših načinih, kako razbremeniti svet velikih davatev za oboroževanje. Najbi bi bilo najpraktičnejše pot, da bi bila vsakemu narodu na svetu dana možnost, uveljaviti se kot kupec in prodajalec na vseh svetovnih tržiščih. Vsem narodom naj bi se zagotovile surovine, ki jih potrebujejo. Pogajanja o svetovnih problemih so mogoča le v atmosferi miru. Pod jarmom občutkov, da svetu grozi sila, se takšna atmosfera ne da ustvariti. Upam, da nam bo Vaš odgovor dal zagotovilo za ves svet, da bo oproščen bojazni in skrbi ter mu bo zagotovljeno mnogo let mirnega sožitja in razvoja. Enako poslanico je naslovil Roosevelt na Mussolinija.

Navdušen sprejem pri prizadetih

SOGLASJE ANGLIJE IN FRANCIJE.
LONDON, 17. aprila. Rooseveltova poslanica Hitlerju in Mussoliniju je bila sprejeta v Londonu, po vsej Angliji in imperiju z nedeljenim odobravanjem in veseljem. Vlada je izdala tudi uradno sporočilo javnosti, v katerem pravi, da se z Rooseveltovo iniciativo popolnoma strinja, ker predstavlja praktično možnost, da se prepreči katastrofa, ki grozi človeštvu, treba pa je sedaj počakati na odgovor Nemčije in Italije, ker je le od teh odvisen uspeh započete akcije. Angleška vlada je takoj obvestila tudi prezidenta Roosevelta, da sprejema njegov predlog in se mu v celoti pridružuje. Enako iskreno je sprejela pobudo tudi Francija. Francoska vlada je odgovorila z največjo prisrčnostjo in objavlja popolno sodelovanje. V enakem duhu se izraža ves francoski tisk.

PARIZ, 17. aprila. Današnji pariški tisk proslavlja Rooseveltovo iniciativo ter se bavi z verjetnimi reakcijami Rima in Berlina. Ako bosta reaktivni negativni, je že danes ugotovljena volna krvava, pravi »L'Œuvre«. »L'Excelsior« je skeptičen in opozarja rajši na novo trozvezo med Anglijo, Francijo in Rusijo, ki je tik pred zaključkom.

NAVDUŠEN SPREJEM DRUGO.

WASHINGTON, 17. aprila. Rooseveltov predlog je sprejela že cela vrsta držav z velikim navdušenjem. Samo iz Amerike se je oddalo do sinoči že devet držav. Med pristanki teh držav vzbuja posebno pozornost brzojavka prezidenta Argentine, ker se odkljuje po izredni tolini. Prav tako je sporočilo tudi že mnogo evropskih držav, da se pridružujejo Rooseveltovi iniciativi. Po poročilih iz Moskve, so tudi v sovjetski Rusiji nad Rooseveltovo iniciativo navdušeni. Predsednik sveta ljudskih komisarjev Kalinin, je postal prezidentu brzojavko, v kateri mu izraža svojo iskreno zahvalo, da je storil mirovnim prizadevanjem veliko uslugo. Podobne brzojavke so prišle iz Belgije, Holandije, Romunije, Turčije in od drugod. Vse to dokazuje, da si je ves miroljubni svet edin v želji, da se pozakusi prav vse, da se vsaj v zadnjem tre-

nutku odvrne od sveta katastrofa, ki mu grozi.

SOFIJA, 17. aprila. Ves bolgarski tisk z navdušenjem pozdravlja Rooseveltovo poslanico.

NOBENIH PRETIRANIH ILUZIJI

WASHINGTON, 17. aprila. Državni departement je v stalnem zasedanju, ker pričakuje ves čas odgovora iz Berlina in Rima na Rooseveltovo poslanico.

NEWYORK, 17. aprila. Ameriški tisk

Odklonilno stališče tiska osi

STALIŠČE NEMškega TISKA.
BERLIN, 17. aprila. Nemški in italijanski tisk je sprejel Rooseveltovo poslanico odklonilno in jo celo odločno obsoja. »Völkischer Beobachter« piše o nesramnem predlogu hujskajočega Roosevelta in pravi, da so postale Zedinjene države Severne Amerike zaščitnice Moskve. S tem so jasno pokazale svoje stališče, ki je identično s politiko obkroževanja Nemčije. Sedaj je mogoče že razločno videti obrise vojaške zveze proti državam osi Rim—Berlin. »12-Uhr-Blatte« ironizira Rooseveltov predlog in meni, da bi bila Nemčija pripravljena Rooseveltov predlog sprejeti, ako bi bil prišel prej. Sedaj bi pa bila Nemčija pripravljena na tak razgovor samo v primeru, ako bi ji druge države prej mirno vrnille vse, kar so nekoč iz nje izsilile. Drugi listi pišejo prav tako žaljivo in odklonilno in pravijo n. pr.: »Dokler je v Evropi boljševizem, ne bo pogajanj.« »Frankfurter Zeitung« nastopa odločno proti ohranitvi in zagotovitvi sedanjega stanja v vzhodni Evropi in Sredozemlju. List pravi, da bo šla os dalje svojo pot in se bo šele na tej poti odločilo, ali gava volja je močnejša, kajti os bo zmagala brez Anglije in proti njeni volji. Nemčija se ne bo dala še drugič prevarati, dovolj je bil en Wilson.

BERLIN, 17. aprila. »Diplomatische Korrespondenz« kot prvo poluradno nemško mnenje, napada Rooseveltovo brzojavko kot napad na os, ki ga je treba zavrniti.

STALIŠČE ITALIJANSKEGA TISKA.
RIM, 17. aprila. Vse kaže, da je sta-

posveča Rooseveltovi poslanici izredno pozornost in jo do malih izjem iskreno pozdravlja. Po odmevu, ki se kaže v nemškem in italijanskem tisku, pa ne veruje več v uspeh. Grobna sodba je, da bo Hitlerjev in Mussolinijev odgovor negativen. Zaradi tega opozarja ameriški listi vlado Zedinjenih držav, kakor tudi vse ostale demokracije, naj se ne vdajajo nobenim pretiranim iluzijam, ampak naj le še bolj pospešijo oboroževanje in organiziranje obrambe.

lišče uradne Italije nasproti Rooseveltovi iniciativi negativno. V tem duhu reagira tudi soglasno vse italijanski tisk, ki naglašja, da je mogoče zagotoviti mir samo, ako se zadovoljijo nemške in italijanske zahteve, t. j. da se vrnejo Nemčiji kolonije, izpolnijo italijanske aspiracije nasproti Franciji in urede tudi vsa druga vprašanja tako, kakor želi Rima in Berlin. Ruzen tega bi se morale demokracije odreči svojim neprijateljskim namenom nasproti totalitarnim državam. Italija ne more sprejeti niti ideje mednarodne konference, ker so problemi preveč zamotani in mnogostevilni in bi se mogli rešiti le ločeno, drug za drugim.

RIM, 17. aprila. Dočim so bile prve vesti iz Rima z ozirom na reakcijo na Rooseveltovo brzojavko še kolikor toliko ugodne, se zdli, da je po konferenci Göring z Mussolinijem in Ciano nastal preokret na slabo. Ob veselih bosta zavzeli enako odklonilno stališče.

TOKIO, 17. aprila. Japonski tisk napada Rooseveltovo poslanico in deli stališče Rima in Berlina.

Konference v Nemčiji in Ita'j

KONFERENCA V MONAKOVEM.
BERLIN, 17. aprila. Doslej nista niti Hitler niti Mussolini še odgovorila Rooseveltu. Iz dejstva pa, da se je Hitler takoj po prejemu Rooseveltove brzojavke podal iz Berchtesgadna v Monakovo, kjer se je sešel z Ribbentropom, namešč. Hessom in vrhovnimi poveljniki nemške vojske, kakor tudi iz sovražnega tona (Nadaljevanje na drugi strani.)

Zapiski

Prezident Umanis

Kakor poročajo iz Moskve, je sovjetski zunanji minister Litvinov sporočil Letonski in Estonski, da bo sovjetska Rusija v primeru, da bi jo

kdo napadel, smatrala tak napad kot direktno ogrožanje svojih lastnih interesov in jima bo nudila takoj svojo vojaško pomoč. Nemški listi sicer poročajo, da ste obe vladi, letonska in estonska to garancijo odklonili, toda iz Moskve te vesti pobijajo. Verjetno je seveda, da Letonska in Estonska svojih zvez z Moskvijo nečeta javno priznati, kakor se v interesu trenutnega položaja skrivajo tudi v nekaterih drugih evropskih državah podobne pogodbe o pomoči. Na vsak način je tako zagotovilo dobrodošlo zlasti Letonski, ki je po priključitvi Klaipede k Nemčiji oddaljena le še nekaj kilometrov od najsevernejše nemške meje, predstavlja pa skupaj z Estonsko, najbližjo pot do Leningrada po kopnem. Na čelu Letonske stoji sedaj kot prezident republike dr. Umanis, star bojevnik za letonsko narodno in državno svobodo.

Italija in tangerski statut

Tanger na nasprotni obali Gibraltara je od 1704. v angleških rokah. Italija se je ponovno pritoževala, da je pri ureditvi tangerskih statutih niso upštevali. »Giornale d'Italia« očita Anglezem in Francozom, da so začeli med maroškim Arabci s propagando proti Italiji in Španiji. Francoska radio postaja v Rabatu da oddaja neprestano vesti, češ da je okupacija Albanije prišla na škodo islamu, da hoče Italija prevzeti protektorat nad mohamedanci. V francoskem Maroku so neštetne organizacije, ki tajno hujskajo Arabce na vpad v španski Maroko.

Usoda Bolgarije in Jugoslavije

Panika v Evropi ni vznemirila našega naroda, ker se ne čuti osamljenega, piše sovjetski »Dnes«. Bolgarija se naslanja na dve iskreni prijateljstvi: z bratsko Jugoslavijo in Turčijo. Vážnost pakta o večnem prijateljstvu z Jugoslavijo in pogodbe s Turčijo stopa zmerom bolj v ospredje. Posrečilo se je, razgnati temne oblake na Balkanu in omogočiti sodelovanje z mirnim reševanjem vseh sporov med narodi balkanskega polotoka. Edmo v zunanji politiki, ki jo vodi Kiselevanov bo Bolgarija, katere usoda je vezana z Jugoslavijo, dosegla srečno bodočnost.

Meja Vel. Britanije je na Bosporu

Pred petimi leti je Baldwinov izrek, da so meje Velike Britanije na Renu, izsval veliko senzacijo in razburjanje onstran te reke. Danes pa nekdanji, najbolj ostri kritiki angleškega stališča sami predstavljajo meje Anglije na obale Bospora. Na jugovzhodu Evrope alima Vel. Britanija preveč interesov, da bi jih brez zaščite mogla pustiti v nemaru.

Južna Afrika se pripravlja

Južnoafriški minister narodne obrambe Pirow je izjavil, da bo vse obrežje Južne Afrike utrjeno proti napadom bojnih ladij. Otok Robben pri Kapskem mestu je opremljen s težkimi pomorskimi topovi in zastarela bojna ladja »Erebus« bo predelana v »plavalčo trdnjavo«. Južna Afrika je naročila v Angliji številne profilatske topove. Poostreni so predpisi o čuvanju uradnih tajnosti. Odsele morajo vsi delodajalci prijaviti policiji tujerodne delojemalce.

V Mariboru, 17. aprila.

V dneh vojne gospodarsko-finančne politike, ko vse države vedno bolj posegajo v zasebno gospodarstvo, je francoska liberalna finančna politika, ki jo vodi finančni minister Paul Reynaud, nekaj posebnega. Ogromni izdatki za oboroževanje, velike socialne davke so vzrok, da vzamejo državni izdatki skoro polovico narodnega dohodka Francije, namreč 10 milijard zlatih frankov, od 22 milijard, kolikor je znašal narodni dohodek leta 1937-38.

Ko je v začetku lanskega novembra prevzel Reynaud finančno ministrstvo, so Francozi sami smatrali francosko finančno stanje za slabo. Seveda, v primeri s finančno situacijo totalitarnih držav je bila Francija v sijajnem položaju. Ohranila je pa gospodarsko svobodo. Izvoz kapitalov in deviz je bil svoboden, kar je spričo dveh devalvacij in z njimi zvezane nestalnosti franka imelo za posledico velik izvoz zlata. V takem položaju sta trgovina in industrija uporabljali kredite za nakup tujih deviz, ne pa za pospeševanje proizvodnje. Država sama je za kritje izdatkov izdajala posojila in blagajniške zapiske in v liberalni državi zavisi uspeh posojil od zaupanja, ki ga ima kapital v finance.

Da se dvigne proizvodnja, je Reynaud ubral pot »klasične liberalne politike; vzbudil je kapitalu »zaupanje«. Stabilnost franka je bilo moči zagotoviti, ker je novembra Francoska banka po dogovoru z državno preručala svoj zlati zaklad na razvedredno vrednost franka. Trideset milijard dobička, ki je nastal na ta način, je banka porabila za odpis državnega dolga. Takoj so vrednostni papirji na borzi porasli in kapitali so se začeli vračati. Francoska banka je danes edini zavod te vrste na svetu, v katerega že tri mesece vsak dan priteka zlato.

V novem proračunu so izdatki za javna dela zmanjšani skoro za polovico, kajti »kadar drugi cenijo kanone više kot jajca in maslo, je tudi Francija prisiljena graditi letala, mesto javni zgradbi,« je izjavil Reynaud v svojem zadnjem govoru. Po klasičnem načelu finančne politike je Reynaud pokrival redne državne izdatke iz davki. Povišal je indirektno davke, povišal trošarine, avtobusne karte in uvedel enkratno takso na dohodek. Ti ukrepi so zadeli v prvi vrsti malega človeka in izzvali vrsto stavk. Toda po generalni stavki zadnjega novembra delavstvo ni moglo več niti preprečiti niti bistveno vplivati na Reynaudovo politiko.

Reynaud se lahko sedaj pohvali z uspehi. Že dvakrat je od novembra sem Francoska narodna banka znižala obrestno mero, francoski trgovini in industriji ne manjka kredita. Lastniki francoskih vrednostnih papirjev so lahko zadovoljni; od 2. novembra sem so obogateli za preko 50 milijard frankov. Francoska državna blagajna trenutno ne pozna težav in vpisi blagajniških zapiskov rastejo. Francoska vlada je začetek januarja izvedla v Nižozemski in Švici konverzijo dolgova francoskih železnice po izredno ugodnih pogojih. Proizvodnja in promet rastejo, zlasti pa rastejo naložbe v denarnih zavodih.

Ves ta gospodarski dvig Francije temelji na zupanju kapitala. In kapital zaupa, kadar mu je zajamčen dobiček. Zrtve, ki jih mora danes doprinesiti Francija za oborožitev, je Reynaud prevajal v prvi vrsti na rame francoskega delovnega ljudstva. Delavstvo se zaveda, da so žrtve potrebne, želi pa, da ne bi glavnega bremena nosilo samo.

Fa'm življenja francoskega delavstva je še vedno mnogo višji kot v drugih državah na kontinentu. Zrtve, ki jih doprinese francosko delavstvo, so pač majhne v primeri z onimi delavstva v totalitarnih državah. Z zlatom, ki je prišlo v zadnjih treh mesecih v Francijo, lahko kupimo 5000 letal je izjavil Reynaud.

Predvsem pa ima Reynaudovo poizkus, ki se izvršuje v skladu z gospodarsko politiko Anglije in Združenih držav ogromno prednost — ne vodi v mednarodne zapletitve. Koristi miru. J. F. (Pariz).

KITAJCI PRED KANTONOM

CUNGKING, 17. aprila. Po tridnevni bitki so Kitajci zlozmit japonski odpor, prodrli pred Kanton, ter zavzeli kraja Čen in Tušan.

Sporazum s sovjetsko Rusijo

PRED SKLEPOM POPOLNE VOJASKE ZVEZE MED RUSIJO IN ANGLIJO PO VZORU FRANCOSE. — RUSKA POMOČ POLJSKI IN ROMUNJI.

MOSKVA, 17. aprila. Tudi včeraj so se ves dan nadaljevali izredno važni razgovori med angleškim veleposlanikom v Moskvi Seidom in ruskim zunanjim ministrom Litvinovom, ki se je telom dneva sešel večkrat tudi s Stalinom in Molotovom. Istočasno so se nadaljevali razgovori tudi v Londonu in Parizu med Halifaxom in Bonnetom ter ruskima veleposlanikoma. Prav tako so bila vsa tri znanja ministrstva Rusije, Anglije in Francije neprenehoma v stikih z vladami Poljske, Romunije, Turčije in Grčije. Dasi o vseh teh pogajanjih ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, se na poučenem mestu z vso odločnostjo poudarja, da gre za dokončno sklenitev vojaške zveze med

Anglijo in Rusijo, kakršna obstaja že med Francijo in Rusijo. Določevalo so se podrobnosti o sodelovanju, zlasti pa o skupnem nastopu vseh treh letalskih sil Rusije, Anglije in Francije. S posredovanjem Anglije in Francije je bil dosežen tudi sporazum o gibanju ruskih čet čez ozemlje Poljske in Romunije v primeru, da bi vladi teh dveh držav zaprosili za tako pomoč. Razgovori enake smeri so se vodili tudi glede Turčije. Nadalje je pa bila določena še ruska podpora Angliji in Franciji ter ostalim zaveznikom z orožjem in bojnim materialom vseh vrst. Pogajanja so napredovala že tako, da bodo vsak trenutek ugodno zaključena.

Gibanje ameriške mornarice

BRODOVJE JE BILO NEPRICAKOVANO ODPOSILANO Z ATLANTSKEGA NA TIHI OCEAN.

WASHINGTON, 17. aprila. Minister Swanson je sporočil v soboto, da bo večina bojnega brodogoja Zedinjenih držav odplula z Atlantskega na Tih ocean. V Atlantskem oceanu ostane le 50 križark, 6 podmornic in nekaj drugih bojnih ladij. To obvestilo je vzbudilo v javnosti veliko presenečenje, ker je bilo prej objavljeno, da se bo mornarica udeležila kombiniranih vaj za obrambo trdnjav. Splošno se zatrjuje, da je nova odredba v zvezi z nujnimi obrambnimi ukrepi, ki so potrebni za vsak primer, ako bi se

dogodki v svetu neugodno razvili. To pa tudi dokazuje, da presojajo Zedinjene države Rooseveltovo iniciativo pesimistično. Zedinjenim državam bi, kakor se zdi, pripadla posebna obrambna naloga v Tihem oceanu.

SIDNEY, 17. aprila. Avstralski fiskopodrazdalja odločitev Rooseveltove, da odpošle ameriške brodogoje v Tih ocean, ker s tem naraste varnost tega morja tudi za Avstralijo. V Atlantskem oceanu pridrži Amerika brodogoje, obstoječe le iz 18 večjih edinic.

Hitlerjev rojstni dan

ZASTOJ NEMSKÉ ZUNANJEPOLITIČNE AKTIVNOSTI JE TREBA PRIPISATI LE ZELJI, DA HOCE NEMCIJA V MIRU PROSLAVITI HITLERJEVO 50-LETNICO

BERLIN, 17. aprila. Zastoj v akciji Nemčije prisojajo tu izključno le okoliščini, da hoče Nemčija v miru proslaviti Hitlerjevo pidesetletnico. Za proslavo je izdelalo propagandno ministrstvo obširen in do vseh podrobnosti določen program. Slavnosti se bodo pričele 19. t. m., ob 17. uri s slavnostno predstavo v gledališču nacionalno-socialistične

stranke v Berlinu. Ob 18.30 bo nagovor državnega ministra Göttselusa, kateremu se bodo pridružili gratulanti. Pozneje bo Hitler odprl novo cesto Vzhod-zahod, sledila pa bo velika parada vojaških godb. V četrtek se bo pričela proslava ob 8. uri zjutraj z budnico. Tekom dneva bo sprejel Hitler veliko množico gratulantov iz vseh delov Nemčije in od drugod

Osem milijonov Italijanov v zamejstvu za demokracijo

LILLE, 17. aprila. Včeraj je bilo tu veliko zborovanje italijanskih emigrantov, na katerem je govoril voditelj Zveze Italijanov v zamejstvu. Naglasil je, da živi sedaj v Franciji 900.000, drugod po Evropi 250.000, v obeh Amerikah pa sedem milijonov Italijanov. Vsi ti milijoni, ki predstavljajo znaten del italijanskega naroda, se bodo v primeru vojne vojskovali proti fašizmu in za demokracijo na strani demokratičnih držav. Francoski Italijani že stopajo kot prostovoljci v francosko vojsko.

Albanska krona v Rimu

RIM, 17. aprila. Viktor Emanuel je včeraj v prisotnosti Mussolinija sprejel iz rok albanskega odposlanstva albansko kraljevo krono. Svečane večerje so se poleg kralja, kraljice in kraljevskega doma udeležili tudi Mussolini z vso vlado in člani velikega fašističnega sveta.

Major Attlee pri kralju

LONDON, 17. aprila. Predvčeršnjim je bil gost angleške kraljevske dvojice v gradu Windsorju vodja parlamentarne opozicije major Attlee, včeraj pa ameriški veleposlanik in Chamberlain z ženo. Ob tej priložnosti so se vršili dolgi in važni razgovori. Major Attlee je bil zahteval v ime vseh opozicije takojšnji plebiscit v novi zunanji politiki Anglije.

ZA OBVEZNO VOJAŠKO SLUŽBO V ANGLIJI

LONDON, 17. aprila. Več konservativnih poslancev bo v spodnji zbornici vložil nujen predlog o splošni obvezni vojaški dolžnosti na Angleskem.

MIAJA V PARIZU

PARIZ, 17. aprila. Vrhovni poveljnik republikanskih čet, general Miaja, je včeraj dospel semkaj

Brezuspešen Rooseveltov apel

(Nadaljevanje s prve strani.)

nemškega tiska je mogoče z vso gotovostjo sklepati, da bo Hitler Rooseveltovo iniciativo odklonil, ako bo nanjo sploh odgovoril.

MONAKOVO, 17. aprila. Po včerajšnji ponovni dolgi konferenci med Hitlerjem in Ribbentropom se je prvi s posebnim vlakom odpravil v spremstvu tiskovnega šefa Dietricha v Avstrijo, drugi pa je odletel z letalom v Berlin.

RAZGOVORI V ITALIJI

RIM, 17. aprila. Italijanski ministrski predsednik Mussolini se je sešel včeraj ob navzočnosti svojega zeta in zunanje ministra grofa Ciana z nemškim maršalom Göringom na dolg posvet glede na stališče, ki ga je zavzel nasproti Rooseveltovi poslanici. O isti zadevi sta se Mussolini in Hitler ter Ciano in Ribbentrop včeraj dolgo pogovarjala tudi po telefonu. Opoldne je bil maršal Göring gost pri grofu Cianu. Popoldne si je ogledal avtarkijsko razstavo, danes se je pa odpravil v Berlin. Sklepi včerajšnjih razgovorov seveda niso znani, današnji ton italijanskega tiska pa dokazuje solidarnost z Nemčijo.

Müller pride pred sodišče

BUENOS AIRES, 17. aprila. Uvodna preiskava proti vodji nemškega nacionalno-socialističnega gibanja v Argentini, Müllerju, ki je bil aretiran zaradi obdolžitve, da je pripravil akcijo za odcepitev Patagonije in aneksijo po Nemčiji, je zaključena. Müller je bil oddan iz policijskih v sodne zapore in pride po obtožnici državnega tožilstva pred sodišče kot veleizdajalec. Vse intervencije, da bi bil izpuščen in bi bila preiskava proti njemu ustavljena, so ostale brez uspeha. Ze sestavljen obtožnica pravi, da je izdelal Müller podoben načrt za svojo akcijo in da so našli tudi zadevne zemljevide, kar ga še posebno močno obremenjuje.

SESTANEK NA DONAVI

BEograd, 17. aprila. Te dni se sestanejo na ladji na Donavi knez namestnik Pavle, romunski kralj Karol ter bolgarski kralj Boris.

BELGIJA SE VEDNO BREZ VLADE

BRUSELJ, 17. aprila. V parlamentarnih krogih so vznemirjeni, ker mandatator kroje, Pierlot, še vedno ni sestavil vlade. Očitajo mu, da je izdelal Müller podoben načrt za svojo akcijo in da so našli tudi zadevne zemljevide, kar ga še posebno močno obremenjuje.

ESTONSKI GENERAL V VARSAVI

VARSAVA, 17. aprila. Poljski zunanji minister Beck je sprejel včeraj vrhovnega poveljnika estonske vojske, generala Leidonasa, ki se mudi na Poljskem kot gost maršala Rydz-Smygleja.

IZVOZ AMERISKIH LETAL

PARIZ, 17. aprila. Anglija in Francija sta samo v prvem tromesečju izvozili iz USA za 1 in četrt milijarde dinarjev vojnih letal.

Borja. Curih, 17. aprila. Devize. Beograd 10, Pariz 11,81, London 20,87, New York 44,5%, Berlin 178,37, Milan 23,46, Budimpešta 87, Bukarešta 3,30, Solija 5,40.

Vremenska napoved.

Za enkrat še spremenljivo, vendar še nadalje zelo toplo vreme. Kasneje krajnje padavine in ohlajenje ozračja.

Nočna ljubavna tragedija

ZARADI NESREČNE LJUBEZNI USTRELIL NAJPREJ SVOJO ZAROČENKO. NATO PA SI SE SAM PO GNAL KROGLO V GLAVO

Celje, 17. aprila.

Šešče pri Sv. Pavlu pri Prebolu so bile danes ponoči priča tragediji dveh mladih ljudi, ki sta se iz doslej docela nepoznanega razloga ter v ljubezni združena poslovala od življenja. Pozno ponoči je 31 letni tovarniški delavec Jože Vedenik, ki je bil zaposlen v tovarni Westen v Celju, ustrelil iz samokresa v glavo svojo zaročenko tovarniško delavko 26 letno Pavlo Mak. Ko je malo nato videl, da je zaročenka mrtva, si je še sam pognal kroglo v glavo ter nekaj trenutkov nato izdihnil kot je to ugotovila komisija, ki je prišla danes na kraj tragičnega dogodka. Oba mlada človeka, ki sta vprav sedaj na spomlad, ko se tako bujno razcveta ljubezen, zapustila na-

šo solzno dolino, sta se od sorodnikov poslovila v zelo ganljivem pismu, iz katerega pa ni razvidno, kaj ju je porinilo na tako tesen položaj, da sta posegla po skrajnem sredstvu. Z mladim parom, ki je končal prej ko se je mogel lepo uveljaviti v življenju, sočustvuje vsa okolica.

KRIVAV PRETEP

Včeraj zvečer so v neki gostilni v Zg. Hudičini pri Celju nekateri fantje brez resnejšega vzroka napadli z noži Albina Lavrinca in ga zelo nevarno razrezali po obrazu. Pri pretepu je odnesel težje rane tudi Martin Petričič, ki je dobil dva vbodljaja v pleča. Oba nesrečna fanta so prepeljali v bolnišnico.

Domači zapiski

Posvetovanja v Zagrebu

V soboto ob 6.30 je dospel ministri predsednik Cvetković v Zagreb in se nastanil v banski palači. Nekaj minut pred 9. uro je Cvetkovića posetil dr. Maček, nakar so se nadaljevala že pred tednom uspešno započeta pogajanja, ki so trajala do pol 11. ure. Dr. Maček se je nato odpravil na svoje stanovanje, novinarjem ni bila dana še nobena izjava. Po 12. uri se je ministri predsednik podal na kratek izprehod po Zagrebu v spremstvu vršila dolžnost bana Mihalčiča. Z Griča je šel Cvetković na lico, kjer je nabiralkam za Studentski dom izročil 5000 din. Popoldne se je ministri predsednik podal na izlet, dr. Maček je pa razgovarjal s predstavnik HSS in SDS. Danes se razgovori med Cvetkovičem in dr. Mačkom nadaljujejo.

Predsednik vlade med slovenskimi novinarji

Na drugem mestu poročamo o poteču obnega zbora ljubljanske sekcije JNU v Celju. Slovenski novinarji so bili v nedeljo izredno počaščeni. Iz Rogaske Slatine so točno opoldne dospeli v Celje pred vlado Cvetkovića, prometni minister dr. Spaho, predsednik senata dr. Korošec in ban dr. Natlačen. Pred hotelom »Evropa« so jih sprejeli predstavniki mestnih oblastev in poslanec Mihalčič. Po prispitju sprejemu so se odličniki podali po mestu, nato so pa bili gostje slovenskih novinarjev, katerim je v hotelu »Evropa« mestna občina pripravila kosilo. Po nagovoru celjskega župana dr. Voršiča je vstal predsednik vlade Cvetković in poudaril, da je bilo odločujoče pri njegovem zavzemanju za reševanje novinarskih stanovskih vprašanj to, da je bil on sam dolgo novinar in da je kot minister socialne politike menil, da mora to vprašanje rešiti. Smatral je, da je z materialno preskrbo novinarjev potrebno dati podlago za njihovo delo, in sicer poklicnim novinarjem, ki so najpomembnejši za vsebino in smer listov. Če želimo, da bo naš tisk nepristranski, potem je treba dati novinarjem kmalu stani materialno podlago, da se mu ne bo treba bati na starost pomanjkanja. S tem se varovane koristi našega ljudstva in vse države. Tisk naj odgovarja velikim nalogam, ki jih stavi nam današnji čas. Novinarji so pozdravili Cvetkovičeve besede z burnim odobravanjem. Visoki gostje so nato posedeli še nekaj časa med novinarji, nakar so se odpravili iz Celja.

Izločimo vse, kar nas razdvaja!

Namesto prvobitnega urejevanja in reševanja obče narodnih gospodarskih, socialnih, biženskih in kulturnih vprašanj, ki globoko režejo v živo meso naše vasi, naših pasivnih krajev in naših industrijskih središč, smo prišli že tako daleč, da so začeli »voditelji« ukrojevati in motorizirati svoje bedne pristaše, svoje udarne čete, ki so z razvitimi partizanskimi zastavami drveli v neizbežno propast, ugotavlja tednik »Sokolski volje«. Lahko bi navedli na stotine primerov, ki bi razgalili nemoralno mačehovanje z usodo naroda, ko so težki milijoni državnega denarja kopneli v samopasni in osebno egoistični, do skrajnosti domišljavih podvigov počinčev, ko je bil en kraj deležen bogate pozornosti, medtem ko se je drugi kraj potapjal v bedo kakor kamen v vodo. Kdor se ni strinjal s takim upravljanjem javnega življenja, ta je na lastni koži občutil bliz vladodržev. Naroda ne sme nihče več deliti v izvoljene in zapostavljene. Kdor bo še delal tako, ni npravično kvalificiran za upravljanje javnih poslov. Hrvatsko vprašanje je zadeva nas vseh. Zadeva časti in obstoja vseh predelov naše zemlje.

Hrvati in slavonski Nemci

Nemci se morajo interesirati za razvoj notranjih prilik. Vodstvo HSS sicer stalno ignorira problem slavonskih Nemcev, se pritožuje »Slavonischer Volksbote«, vendar se hrvatska javnost zmerom bolj zanima zanj. Vodilni hrvatski krogi so pokazali mnogo zanimanja za sudejske Nemce za Nemce v Madžarski, v Rumuniji, Banatu, Sremu in Bački, le za Nemce v Slavolji nečesto vedeti, da žive samostojno in svojevito. List se nada, da bo tudi v tem pogledu nastopila izprememba.

Novice

Zborovanje slovenskih novinarjev

V nedeljo dopoldne je bila v mestni posvetovalnici v Celju letna skupščina zadrage Novinarski dom, katero je vodil Aleksander Zeleznikar. Po poročilih funkcionarjev, ki so ugotovili, da se težnje zadrage bližajo uresničenju, je bil občan zbor Jugoslovanskega novinarskega združenja, sekcija Ljubljana. Preds. Virant je pozdravil odlične predstavnike celjskih oblastev, odposlane so bile vdanošne brzojavke, nakar se je v poslovnih poročilih izvršil pregled obseznega dela, ki ga vrši ljubljanska sekcija v okviru te važne stanovske organizacije. Po soglasni razrešnici upravi je bil izvoljen po večini stari odbor, nakar so se novinarji odzvali prijaznemu povabilu župana dr. Voršiča na kosilo v hotelu

»Evropa«.

Med obedom je prišel med svoje kolege častni član organizacije, predsednik senata dr. Korošec, kmalu za njim pred vlado Cvetkovića, dr. Spaho in dr. Natlačen. Predsednik Virant se je toplo zahvalil pozdravu župana dr. Voršiča in vzpodbudnim besedam predsednika vlade, o katerih poročamo na drugem mestu. Vsi odlični gostje so bili pri odhodu deležni navdušenega pozdrava.

Po obedu so se novinarji odpravili v lepo Savinjsko dolino, na prijazni dom predsednika Viranta. Ob gostoljubni postrežbi je le prehitro minil čas, ko so se novinarji poslovili od prijaznega Celja, kjer so bili tihi delavci javnega mnenja letos izredno počaščeni.

Zaročenec k vojakom, ona pod vlak

Celje, 17. aprila. Včeraj jutraj so ljudje na savinjski železniški progi med Komenskega in Kersnikovo ulico našli mrtvo truplo mlade dekleta. Bilo je popolnoma razsajeno. Vlak je mladenki udaril glavo in desno roko. Policija je ugotovila, da gre za samomor. Pokojnica je 17 letna

Ivanka F., gospodinjica pomošnica iz Komenskega ulice. Iz poslovnega pisma, ki ga je zapustila samomorilka, je razvidno, da je Ivanka skočila pod vlak zaradi nesrečne ljubezni. Njen zaročenec je nedavno odšel k vojakom, kar je dekleta zelo potrla.

Tragičen epilog rudarske nesreče v Trbovljah

V soboto smo poročali o rudarski nesreči v trbovškem rudniku, kako je ruševje v rovu zakopalo pod sabo rudarja Umetiča in kako delavstvo hiti z odkopavanjem. Po dva in pol dnevnem kopanju pa so našli reševalci med vozički zasutega rudarja — mrtvice. Po poškodbah na ponesrečenca, sklepajo, da

se je Umetič zadušil, ali pa da mu je plazovje zlomilo tlak.

Ves čas odkopavanja je stala pred rovom Umetičeva žena, ki je težko bolna prišla iz bolnišnice, ter čakala, da ji reševalci morda le odkopajo živega očeta njenih otrok. Pa ji usoda ni prizanesla.

V smrt zaradi bede

NENAVADEN SAMOMOR 64-LETNE STARKE, KI SI JE NA OBEH NOGAH PREREZALA ŽILE.

Celje, 17. aprila. V nedeljo okoli 8. ure jutraj je neka ženica, ki je šla v Celje, ob Savinji v vrhu pod tako zvanim grškim mostom med Žalcem in Petrovcami našla žensko truplo. O najdbi je takoj obvestila bližnje ljudi in orožnike, ki so uvedli pre-

iskavo. Iz šibja so potegnili truplo 64 letne prevzitarice, ki je izvršila samomor na ta način, da si je na obeh nogah prerezala žile. Starica je zapustila tudi poslovnico pismo, v katerem pravi, da gre v prostovoljno smrt zaradi bede, v kateri je zadnje čase živela.

Nemško letalo zapustilo Celje

Zasilni pristaneč nemškega šolskega letala v Celju je držal Celjane dva dni v izredni napetosti. Ves dan so prihajale za Kirbišovo tovarno množice radovednežev, ki so opazovali letalo in pilota Vašnika, ki je po rodu koroški Slovenec.

Zanimivo je, da je nemški pilot z nekaterimi odborniki Aerokluba v Celju govoril slovensko. Nemški dvokrilnik je v nedeljo ob 10.30 uri odletel iz Celja. Ko je letalo četrte ure krožilo nad mestom, je zavzelo smer proti Celovcu.

Zborovanje inženirjev in arhitektov

V Ljubljani je včeraj zborovala ljubljanska sekcija Zdrženja jugosl. inženirjev in arhitektov pod predsedstvom inž. L. Bevca, ki je prečital brzojavke in pisma odsotnih članov in drugih sekcij v državi ter v svojem poročilu opozoril zborovalce na glavno skupščino 10. in 11. junija v Novem Sadu, kjer bodo sprejeta tudi nova društvena pravila.

Predsednik inženirske zbornice inž. M. Pirkmajer, ki je prisostvoval zborovanju, je pozdravil udeležence, nato so se sedela poročila odbornikov in odsekov, ki so nudila vpogled v delovanje

sekcije. Položaj inženirjev se je v državi in zasebnih podjetjih precej zboljšal. Domačini so prevzeli mnogo mest, zlasti v kemični industriji.

Velikega pomena za nadaljnje delovanje je, da je bila ustanovljena Zadruga za zgraditve lastnega doma, katere ustanovni občni zbor bo v jesen.

Pri volitvah nove uprave so bili izvoljeni za častnega predsednika inž. J. Mačkovek, za predsednika inž. L. Bevca, pet podpredsednikov, trije tajniki in trije blaginjski, in ostali odbor.

Deček pod ogromnimi sodi

Celje, 17. aprila. Včeraj popoldne se je pripetila v Drešnji vasi pri Celju težka avtomobilska nesreča. Nekaj tovrstni avtomobil je bil natovoren z velikimi sodi. Na vrhu je sedel 15-letni Stanko Kurent. Pod težo avtomobila se je podrli mali mostički čez potok in avtomobil se je prevrnil. Dečka so sodi pokopali in ga zmečkali čez trebuh. Siromak je dobil nevarne notranje poškodbe. Nezvestnega Stanka so reševalci prepeljali v celjsko bolnišnico.

ZASEDANJE DELAVSKE ZBORNIC.

V Ljubljani se je v soboto in včeraj prvič sestala nova skupščina Delavske zbornice, ki jo je imenoval minister za

socialno politiko in ljudsko zdravje na podlagi novega finančnega zakona. Skupščine se je udeležil tudi minister dr. Miha Krek. Za predsednika upravne odbora je bil izvoljen Viktor Kozamernik. Poleg dr. Kreka je spregovoril tudi beograjski delegat Popović, ki je v programatičnem govoru očrtal načela in smernice delavskega gibanja. Na koncu zborovanja je skupščina obravnavala proračun in sprejela številne nove predloge.

o Premestitve v žel. službi. Premesteni so iz Središča v Gor. Rodgono V. Karž, iz Stor na Verd Janez Kapler, iz Gor. Radgone v Store Karel Vovk, iz Ruš v Središče Josip Sopaj in iz Maribora v Studence Josip Hren.

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah? Pač, kajli vedno znova se pojavljajo patvorbe z nakano, okristiti se s svetovnim slovesom Aspirin tablet.

ASPIRIN

TABLETE

Opis: reg. god. 5. brojem 32608 ob 8. XI. 1938.

Celje

c Cenjene naročnike »Večernika« v Celju prosimo, da nam vsako najmanjšo nerednost v dostavi lista takoj osebno ali telefonično sporoče v uredništvo »Večernika« v Prešernovi ulici 3 II, telefon 280.

o Smrti Levstikovega očeta. V Celju je umrl upokojeni učitelj g. Mihael Levstik, oče pisatelja Vladimirja Levstika. Pogreb bo v torek ob 16.30 uri izpred mrtvašnice mestnega pokopališča. Pokojni je bil v Celju znan čebelar in sadlarski delavec. N. p. v m.!

c Divizijski general v Celju. Včeraj je bil v Celju divizijski general Djura Lukič, ki so mu pripravili lep sprejem. Zvečer je bil v oficirskem domu njemu na čast prirejen svečan banket, pri katerem je sodelovala tudi vojaška godba iz Maribora.

c Kolesarske tekme v Celju. Včeraj je priredil Klub slovenskih kolesarjev v Celju zanimivo kolesarsko dirko na 33 km dolgi progi Celje-Šostanj. Zmagal je Planinšek s časom 1 ura 3.19, drugi je bil Štante 1.3.22, tretji Spenser 1.3.37 in četrti Jernež 1.6.35. Izven konkurence je sodeloval tudi Rozman iz Maribora, ki je dosegel čas 1.5.10 in je bil na petem mestu.

c Neznosen prah po celjskih okoliških ulicah. Pešci se pritožujejo nad prahom, ki se valja za vsakim vozilom po celjskih okoliških ulicah. Zato je upravičena njihova želja, da bi odgovorni činitelji poskrbeli, da se ta nedostatek odpravi.

c Cvetiča Savinjska dolina. Včerajšnja nedelja je potekala za Celjane v znamenju izletov. Največ meščanov se je odpravilo v Savinjsko dolino, ki je vsa v zelenju in cvetju. Krasen je pogled na snežnobelo svetloč sadno drevje in na zelene bukove gozdiče.

c Velik vlom v Spodnji Hodinji. V noči na nedeljo so neznani storilci vlomili v trgovino Postnik v Sp. Hodinji 23. Vlomilci so odnesli mnogo manufakturnega blaga, svilenega perila in svilenih robov. Škoda znaša več tisoč dinarjev. — Policija je storilec že na sledu.

c Nesreča ali zločin? Na cesti, ki vodi v Ljubčečno so v bližini Majdičeve kapele v Spodnji Hodinji našli nezvestnega moža. Poklicani reševalci so ga prepejali v bolnišnico. Policija je ugotovila, da je poškodovanec, ki ima rane na vratu in glavi, 30 letni delavec Rudolf Kovelc iz Leskova. Ko se je ranjenec zavedel, ni hotel povedati, kje je dobil poškodbe. Policija vodi preiskavo.

»No, že zopet je pozabil činite!

Ne pozabi naročnine!

Maribor

Uspešno narodno-prosvetno delo ZKD

Včeraj je bil v mali dvorani Narodnega doma občini zbor mariborske Zveze kulturnih društev, ki je podajala račun o svojem pomembnem in uspešnem narodno-prosvetnem delu v minulemu letu. Občni zbor je otvoril in vodil zvezi predsednik g. Janko Pirc, ki je ob otvoritvi pozdravil zlasti predstavnika ljubljanske ZKD g. V. Bučarja. Odborniška poročila so podali g. Cvetko Franjo in g. Bizjak Lojze.

Plodno delo mariborske ZKD nam razodeva posebno tajniško poročilo. Na ozemlju biv. mariborske oblasti je včlanjenih v zvezi 313 društev z 20.000 člani. Poročilo podaja podrobno statistiko knjižnic, čitalnic, prosvetnih izobraževalnih društev, pevskih, godbenih in dramskih društev ter odrov, gasilskih čet, dobrodelnih, sportskih in drugih društev. 72 društev je imelo 422 predavanj, odri 260 gledaliških predstav, mnogo godbenih in pevskih nastopov ter lutkovnih predstav. Društvene knjižnice imajo okoli 80.000 knjig. Cisto premoženje društev znaša 5.822.810 dinarjev, vrednost nepremičnin 5.071.000 din, premočnin pa 1.901.230 din. Dasi marsikatera društva še vedno napačno in prezko pojmujejo naloge in namene Zveze kulturnih društev, se osnovna misel zveze med ljudstvom vedno bolj uveljavlja. Zlasti na tem področju slovenske zemlje so njene

naloge važne za dvig in krepitev narodne zavesti in ljubezni do domovine ter naroda.

Po končanih poročilih je pozdravil in spregovoril iskrene pozdravne besede ljubljanski delegat g. Bučar, ki je poudarjal, da je treba začeti s še bolj smotnim in organiziranim delom ter še krepkeje povezati s plodnim sodelovanjem mariborsko in ljubljansko ZKD. Da bi se narodno-prosvetno delo še bolj razgibalo, bo sredi maja poseben praznik naše prosvete. Te dni bosta obe zvezi priredili prosvetne prireditve ob naši meji in obdarovali siromašno dečo in druge ubožne prebivalce na obmejnem ozemlju.

Pri volitvah novega odbora mariborske ZKD je bil izvoljen ponovno za predsednika Janko Pirc, za odbornike pa poleg drugih Ivan Tomažič, Vekoslav Spindler, dr. A. Dolar, Franjo Cvetko, Franjo Bratož, dr. Franjo Krulc, Ivan Robnik, Josipina Cerinškova, Marino Kralj in Vladimir Kravos. Revizorski odbor tvorijo A. Cotič, J. Klemenčič in prof. L. Bizjak, razsodišče pa dr. Fr. Lipold in dr. I. Rosina.

Na koncu zborovanja so udeleženci podali še mnogo vzpodbudnih predlogov za bodoče delo, na kar je predsednik zaključil občni zbor.

Dve obrtniški zborovanji

V soboto so zborovali v Narodnem domu mariborski obrtniki. Predsednik Druženja Miho Vahtar je pozdravil med drugimi predsednika obrtnega odseka pri Zbornici za TOI g. Ogrina, obrtnega referenta dr. Senkoviča. V govoru se je predsednik dotaknil perečih vprašanih obrtništv, pavaliziranja davkov, intervencije zaradi znižanja obrestne mere, starostnega zavarovanja obrtništv in predvsem sušmarstva v kaznilnici. Sušmarstvo v kaznilnici najbolj uničuje mala mariborskega obrtnika. Oblasti bi naj napravile v kaznilnici red, kakor so že obljubile. Druženje je imelo lani 98 članov, 54 pomočnikov in 48 vajencev. Blagajna je imela 21.470 din dohodkov in prejemkov, za to leto pa je predviden proračun na 12.000 din. Pri volitvah so bili izvoljeni za predsednika g. Miho Vahtar, za podpredsednika g. Franc Filipič. Po volitvah so govorili obrtni referent dr. Senkovič in g. Ogrin od Zbornice za TOI. Omenjal je decentralizacijo pri Zbornici za TOI in kategorizacijo davkov po višini prebivalstva. Nadalje bi bilo potrebno zgraditi obrtniški dom, v katerem bi se prirejale stalne razstave obrtnih izdelkov, bi se v njem zborovalo itd. Potreben bi bil 10 dnevni tečaj za pedagoško izobrazbo mojstrov. Pri Zbornici za TOI je nad vse kvarno razmerje med industrijski, trgovci in obrtniki; zagradel bi bilo potrebno, da bi imeli obrtniki, ki jih je največ, svojo ločeno zbornico. Govornik je hotel doseči pristanek občnega zbora na ločeno zbornico, vendar mu članstvo tega ni dalo, ker se je postavilo na stališče, da je v zadevi premalo informirano. V debati, ki se je razvila, je predsednik Druženja naglašal, da naj Zbornica predvsem podpira interese obrtništv. — V širši odbor so bili še izvoljeni gg. Franc Pajh, Franc Novak, Stefan Vrentuša, Franc Fras, Ivan Čerče, Anton Cerin ml., Stanko

Welx in Kranjc, za namestnike gg. Blaž Jagodič, Henrik Egger in Ferdo Kuhar, v nadzorni odbor pa gg. Lovro Širec in Ivan Kravos.

V nedeljo dopoldne pa so v gostilni Sabeder na Teznu zborovali okoliški obrtniki. Letno skupščino je otvoril in vodil predsednik društva g. Josip Sabeder, ki je pozdravil navzočega predsednika obrtnega odseka Zbornice za TOI g. Ogrina, zborničnega svetnika g. Bureša ter se spomnil lani umrlega obrtnega nadzornika Ivana Založnika in Blaža Vicmana. Druženje okoliških trgovcev je imelo lani 19.355 din dohodkov in 14.656 din izdatkov; proračun za to leto pa je predviden na 14.300 din dohodkov in izdatkov. Iz tajniškega poročila je bilo razvidno, da so imeli okoliški trgovci lani 197 članov, 286 pomočnikov in 169 vajencev.

Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor s predsednikom Josipom Sabedrom in s podpredsednikom Ivanom Lečem. Na zborovanju je govoril gospod Ogrin, ki je kot zastopnik obrtne oblasti omenjal težak položaj podeželskega obrtništv in omenjal, da je zraven 23.000 obrtnikov v dravski banovini še 12.000 sušmarjev. Sušmarstvo podpirajo tudi nekateri mojstri sami, ko posojujejo svoje firme. Nadalje je omenil novelizacijo obrtnega zakona, zavarovanje obrtnikov, obrtniško razstavo od 7. do 17. oktobra letos v Ljubljani. Govoril je še zbornični svetnik Bureš, ki se je izrekel proti učiteljem kot predsednikom javniških izpraševalnih komisij. Na koncu so se še oglašili podžupan pobreške občine g. Kovačič, Rajher, Lužnik in Gornik. — Druženje se je izrekel proti sušmarstvu mariborske kaznilnice ter apeliralo na oblastva, da napravijo kmalu red, kar se tiče kaznilnice.

Otvoritev II. Umetnostnega tedna

Včeraj je bil slovesno odprt v Mariboru II. Umetnostni teden. Otvoritev sama je bila v veliki Unionski dvorani, kjer je podpredsednik Umetniškega kluba g. Rudolf Golouh otvoril razstavo stajarskih likovnih umetnikov. Otvoritev so se udeležili zastopniki mariborskega kulturnega in umetniškega življenja, številni zastopniki oblasti kakor okrajni načelnik dr. Šiška, župan dr. Juvan, zastopnik mestnega poveljnika polkovnik Radovanović, zastopnik garnizonarja polkovnik Maslač, okrajni načelnik Eilefz, predsednik okrožnega sodišča dr. Hudnik, drž. tožilec dr. Zorjan, zastopnik škofa dr. Osterc, predstojnik policije g. Stanko Kos, zastopnik Narodne Ga-

lerije Šantel, upravnik gledališča dr. Brenčič in zastopnik celjskega kulturnega tedna dr. Šijanec. Brzojavno je čestital otvoritvi predsednik NG dr. Windischer.

Po otvoritvi so si navzoči ogledali likovno razstavo, na kateri je razstavljenih 46 del. Razstavljajo Borut Hribar (2 portreta), Karl Jirak (7 olj), Maks Kavčič (4 olja), Ivan Kos (6 olj), France Miheč (7 olj), Zoran Mušič (9 gvašev in 1 olje), Albert Sirk (3 akvarele, 1 olje), Alojz Šušmelj (akvarel, litografija, risba) in Zlatko Zei (2 temperi in akvarel). Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure do 26. aprila.

Pred današnjim koncertom UT

Danes zvečer bo v narodnem gledališču komorni glasbeni večer v okviru II. Umetnostnega tedna. Pomen prireditve Umetn. tedna in zaslug, ki si jih z njimi pridobi Umetn. klub se ne da na kratko očrtati. Vsekakor vzbudi vsakoletni razpis živahno tekmovalen med umetniki ter je vprav na glasbenem polju beležiti velik napredek napram lani. Lani je bilo vloženih 5 skladb, letos kar 12 in mora se reči, da so vse prav resne stvaritve, v katerih se izražajo skladatelji vsak na svojstven način.

Izmed starih nagrajenih skladb bomo slišali danes zvečer le tri in sicer: Pahorjev trio "Trije divertimenti" za flauto, oboo in fagot, Novakov godalni kvartet v enem stavku ter Turšičev trio za oboo (angleški rog), klarinet in fagot. Četrto nagrajeno delo Scherzo za veliki orkester U. Vrabca se ne izvaja iz zgolj tehničnih razlogov, ker ni na razpolago orkestra.

Pahor Karol nam je že dobro znan, saj slišimo njegove zborovske skladbe na mnogih koncertih, lani pa smo imeli priliko spoznati tudi njegovo večje delo, godalni kvartet, za katerega mu je bila priznana prva nagrada ob lanskem razpisu Umetniškega kluba. Letos je bil med drugimi deli nagrajen njegov trio "Trije divertimenti" za flauto, oboo in fagot. Vsi trije stavki so kratki, pisani v priprosti pesemski obliki, a zgrajeni so na dvanajstonski vrsti. Skladba je zelo zanimiva ter bo zapustila med poslušatelji ugoden vtis radi svoje živahnosti in melodiki in ritmiki.

Novak Leo je študiral glasbo na zagrebški glasbeni akademiji in sicer kompozicijo pri pok. Blagoji Bersi, dirigiranje pa pri rektorju Franju Lhotki. Udeleževal se je posebno uspešno kot

dirigent bivšega Akademskega pevskega društva "Balkan" in Somborskega srbskega cerkvenega pevskega društva, kateremu je priporil prvo nagrado na tekmovalju pevskih društev v Subotici. Njegov godalni kvartet v enem stavku je zgrajen na dveh temah. V nasprotju z običajem je prva tema kantilena, a druga tema živahno ritmizirana. Ekspoziciji sledi namesto navadne izpeljave mala fuga z dvema temama. Ekspoziciji in izvedbi fuge sledi homofoni intermezzo a naposled tretji del fuge z augmentacijami, diminucijami in obrniti temi. Reprija prinaša v svojem drugem delu harmonično in kontrapunktično varirani in izprepleteni temi. V splošnem je torej v tem kvartetu združen tematski razpored sonatne oblike, le na nekoliko svobodnejši način kakor pri klasični sonatni obliki.

Turšič Ivan je še mlad, resen glasbenik z vsem srcem. Glasbene študije je pričel na Glasbeni Matici v Mariboru, po maturi jih je nadaljeval na drž. konservatoriju v Ljubljani, kjer je študiral poleg klavirja še fagot in kompozicijo. Na drž. glasbeni akademiji v Zagrebu je lansko leto dovršil glasbene študije ter istom diplomiral. Njegov pihalni trio je eno njegovih mlajših del. Sestoji iz treh krajših stavkov, ki so po lahkotnem sestavu pisani v smislu klasičnih divertimentov. Instrumentalna zasedba tega tria pa odgovarja sedanjim zasedbi francoskega pihalnega tria. Poleg te skladbe ima Turšič še več komornih skladb, ki so bile deloma izvedene v Ljubljanskem radiu.

Koncert izvajata ljubljanski godalni kvartet in komorni pihalni ansambl iz Ljubljane.

m Umrla je 82 letna Ida Schmidl, vdova po znanem mariborskem trgovcu in sestra nemškega pesnika Otokarja Kernstocka. N. p. v. m.!

m Opozarjamo na nocojšnji komorni koncert Umet. tedna v gledališču. Pred predstavo kratek nagovor o pomenu takih koncertov.

m Umrla je v Mariboru ga. Roza Lampe, soproga hiš. posestnika. N. p. v. m.!

p Gostovanje mariborskega gledališča. Jutri ob 20. uri gostuje mariborsko Narodno gledališče in g. Valo Bratina z Bervkovo "Partijo šaha" v tukajšnjem mestnem gledališču.

m Ljudska univerza. Drevi ob 20. uri bo predaval v spomin 90 letnice Prešernove smrti dr. Anton Slodnjak, profesor iz Ljubljane. Recitira g. Ciril Debevec, režiser Narodnega gledališča v Ljubljani.

m "Agenti za službo. Mesarski pomočnik K. Sr. in služkinja A. Gr. iz Stritarjeve ulice sta nasleda nekemu 30-letnemu mesarskemu pomočniku, ki se je izdal za mojstra v Hutterjevi tovarni. Lažni agent jima je obljubil, da jima bo preskrbel službo, za kar sta mu dala vsak po 86 din.

m Nehvaležen najemnik. Zasebnica Ivana Verkova iz Smetanove ulice je prijavila policiji svojega bivšega najemnika čevljarkega pomočnika Ernesta H., da jo je v času, ko je stanoval pri njej okradel za okoli 460 din. Odsel je je aktivko, zaponke in dr. Poleg tega pa ji ostal še dolžan 600 din na stanovanju in hrani.

m Tatvine. Josipu Mladovanu, slugi v trgovini Pinter in Lenard, so izprde neke hiše odpeljali kolo znamke »Rekorde« in z ev. šte. 22439. — Dikaku Romanu Zmazku pa je nekdo ukradel iz domače pralnice v Mejni ulici kolo znamke Puch in z ev. šte. 24917. — Služkinji Mariji Magdi čevi iz Vel. kavarne pa je v soboto neznan storilec odnesel iz njene spalnice pleto nožarsko s perilom, obvalom in raznimi toaletnimi potrebščinami. Služkinja je oškodovana za 700 din. — Posestniku Francu Zrnku od Sv. Križa pa je nekdo izprde znane Hochmüllerjeve oljarne odnesel 200 din vredno konjsko opremo.

m Pri pretepu je sunil z nožem A. N. delavca Vinka Žilka v levo roko.

m Steplj so se v noči na nedeljo fantje na Pobrežju v gostilni Pavšič. Nekdo je sunil z nožem mes. pomočnika Rojka Ludvika v roko, nogo, hrbet in ranil po glavi, da leži v bolnišnici.

m Marenberški grad v plamenih. Pogorelo je podstrešje marenberškega gradu. Kožar je nastal v garaži gradu, ki jo ima Terezijski Zupanc iz Maribora. Škode je za 200.000 din.

m Pri razbijanju betonske plošče v Prešernovi ulici se je nekemu delavcu mestnega podjetja odkrutil kamen in zletel v izločeno šipo trgovine Bata. Škoda znaša 5.550 din.

m Staro Klifmannovo grobnico na starem mestnem pokopališču so sinoči prekopali. Iz grobnice so vzeli vseh sedem okostnjakov rodbine mestnega stavbenika Klifmanna in jih prepeljali na Pobrežje, kjer bodo danes pokopani v novi skupni grobnici. Vse okostnjake so spravili v eno krsto. Dva sta bila stara po sto let.

* Gradbeni in zaposlitvena zadruga r. z. o. z. v Mariboru sklicuje redni letni občni zbor za v torek, dne 25. t. m., ob 20. uri v prostore društva »Jadrane« Maribor, Narodni dom I. nadst. s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrditev letnega zaključka. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev I. člana načelstva. 6. Sprememba pravil. 7. Slučajnosti.

m Nočna lekarniška služba: Lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Meljske in Aleksandrove ceste, tel. 25-32.

Kino

* Grajski kino. Danes prekrasen film v naravnih barvah, pesmi in plesni lepe Španjolke. »Gusarske noče«.

* Kino Esplanade. Veleznarimivi film iz svetovne vojne »Na Soči 1917«. Sibylle Schmitt.

* Kino Union. Od danes »Tajnosti Rdečega morja«, aktualni posnetki iz Džibutija in pokrajn ob Rdečem morju. V glavni vlogi Harry Baur.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, ob 20.: Koncert Umet. tedna. Red D.

Torek, ob 20.: Dikak prosjake. Red A. Torek ob 20.: »Dikak prosjake« Red A.

Sreda: Zaprti. Četrtek ob 20. uri: »Aida«. Gostovanje g. Mitrovičeve in gđ. Majdičeve. Red C. Zadnjič.

Zadnje gostovanje Mitrovičeve in Majdičeve v »Aidi« bo v četrtek za red C. Opozorja se, da Maribor mnogo let ne bo imel več prilike, da zopet sliši največljastejšo Verdijevo opero »Aida«.

Spor

stirje semifinalisti so določeni

ZASLUŽENA ZMAGA GOSTOV IZ KRANJA V MARIBORU. — MARIBOR, CSK, KRANJ IN BRATSTVO V SEMIFINALU

Včeraj so se na teritoriji LNP-a odigrale povratne tekme četrtinskega finala, ki so se deloma končale z velikimi presenečenji. V prvi vrsti je senzacija dneva zaslužena zmaga Kranjčanov v Mariboru, presenečena pa tudi visok čeprav pričakovani poraz Atletika na Jesenicah. CSK je veljal tudi v Celju za favorita ter si je edini priboril zmago v obeh tekmah četrtinskega finala. Mariboru je predla že trda v Ljubljani, vendar so si na račun zmage na domačem terenu priborili vstop v semifinale.

Železnica — Kranj 1:3 (1:1)

Včerajšnja prvenstvena finalna tekma na stadionu se je končala s povsem nepričakovano, toda zaslužen zmago Kranja. Mariborske občinstvo je s tako gotovostjo pričakovalo zmago domačinov, da si je v veliki meri pomogo zabave drugod.

Kakor že tolikokrat se je tudi včeraj maščevalo podcenjevanje nasprotnika, ki ga pozneje ni bilo več mogoče ohladiti. Gosti so pokazali bolj povezano in smiselno igranje, poleg tega so domače prekašali v startu, igrarji v veliki polovici — žrtvovanosti in — kar k temu odloča — v ostrem strelu na vrata. Njihova obramba je vzdržala pritisk domačinov, ki so na račun boljega tehničnega znanja posameznikov prevladali v polju, branila imata sigurne odbojne udarce, prav dober je tudi vratar. Krilska vrsta se je takoj po doseženem prvem голу omejevala bolj na obrambo ter zato ni tako prišla do izraza, opravila pa je svoj posol dobro. Napad razpolaga z odličnimi strelci, golov kakor so padli včeraj že dolgo nismo videli.

Železnica je imel s prav rednim igrom slab dan. Kljub igrarji najprej optimisti, pozneje pa so kmalu klonili, ki so videli, da jim sreča ni mila. Najbolj je bil odpovedal napad, ki kljub premoči, ki je bila v drugi polovici naravnost ogromna, ni znal izkoristiti niti ene izmed mnogih šans. Edina svetla točka v tej vrsti je bil Ravnjak. V krilski vrsti je odpovedal predvsem srednji krilec, s čimer je padla sveda cela vrsta. V obrambi je vratar nedolžen na dobljenih golih, močno pa je soudeležen pri njih desetih branilih, tudi levi je igral že bolje. Usodno napako je napravilo domače moštvo, da je v zadnjih minutah tako blokiralo nasprotnika, da sta celo branilca Železnice prišla da se na njegovo polovico. Na ta način je gostom uspelo iz prodora tik pred koncem doseči tretji gol, medtem ko bi bili pri event. podaljšanju tekme morda tudi drugače končala, zlasti ker je Kranj že aredi drugo polovico izgubil enega igralca zaradi blesture.

Kranj je dosegel vodstvo že v 1. min. po Djujku, vratar je bil bre zmoci. Šele v 40. min. je Pocaht presenetil vratarja gostov z nepričakovano ostro bombo, ki bi jo pri večji pazljivosti bil lahko ubranil. V drugi polovici so gosti spet takoj v prvi minuti ponovno dosegli vodilni gol iz enajstke, odlični gol pa je dosegel v 43. min. Jež.

Igra je bila fair, oboje sta bila disciplinirani. Tekmo je sodil ss. g. Kopic.

Hermes — Maribor 2:2 (2:0)

ISSK Maribor je včeraj gostoval v Ljubljani. Moštvo je prišlo z vlaka naravnost na igrišče in je morda malo tudi tej okolnosti treba pripisati, da so jim domačini v 14. in 19. minuti po Ferjanu in Derendi izravnavali naskok dveh golov iz Ma-

ribora. V 8. min. druge polovice je bil radi karambola s Tičarjem izključen Hermesov branilec Klancnik. Številčno oslajeno moštvo Hermesa nato Mariborovega napada ni moglo več držati. Ostali napadci so marljivo preigrali Tičarja, ki je v 19. in 35. min. res tudi dosegel dva efektna gola.

Hermesani so imeli svoj čas v prvi polovici ter so zlasti prevladovali v krilski vrsti, pokazali pa so tudi odločnejši start, dočim so gosti igrali mehkeje. V drugi polovici se je slika polagoma izpremenila, Maribor je z mehikimi kombinacijskimi potezami čimdalje večkrat prihajal pred nasprotnikova vrata, kjer pa se je znal uveljaviti le odločnejši Tičar. Med gosti sta zlasti ugajala srednji napadalec in srednji krilec. Rezultat tekme odgovarja v glav-

enm poteku. Sodil je ss. g. Mrdjen.

Celje — CSK 1:2 (1:2)

Čakovčani so na Glaziji včeraj zaslužno premagali SK Celje s tehnično in taktično boljše igranje, ki je bila tipično prvenstvena in za gledalce malo zanimiva. Rezultat je bil dosežen že do odmoru. Za domačine je bil uspešen Dobrajc v 44. min., za goste pa Vugrinčič v 23. in 31. min., pri drugem голу je precej sodeloval tudi domači vratar. Domačini v drugem delu igre niso izbirali v sredstvih. Tekmi je prisostvoval tudi naš državni prvak v tenisu Puncić. Sodil je ss. g. Macoratti.

Bratstvo — Atletik 4:0 (1:0)

Četrtnina finalna tekma med domačim Bratstvom in celjskim Atletikom v Jesenicah se je končala s pričakovano, toda presenetljivo visoko zmago domačinov. Bratstvo je postavilo boljše moštvo ter je zaslužno zmagovalo. Sodil je ss. g. Camernik.

Prihodnje nedelje se bodo torej srečali v semifinalnih tekmah Maribor in Kranj v Mariboru ter CSK in Bratstvo v Čakovcu.

20. kolo v državnem prvenstvu

Včerajšnje 20. kolo v državnem prvenstvu se je končalo brez posebnih presenečenj. BSK je proti Hajduku dobil obe točki ter se s tem prav za prav že postal državni prvak. Na jako nesporten način se je zaključila druga tekma, pri kateri se je reševalo vprašanje državnega prvaka, med HASK-om in Gradjanskim. Prišlo je ponovno do incidentov, zlasti na pred izvajanjem enajstke v škodo HASK-a, ki so se igralci dejansko lotili sodnika Milarja. Igra je bila radi tega tudi dalje nasa prekinjena. Ljubljana se je z zmago nad HASK-om sedaj kombinativno zavarovala pred izpadom iz lige. Edina senzacija dneva je poraz beogradske Jugoslavije v Skoplju. Jedinstvo je remiziralo v Sarajevu. Zemun je z zmago nad var. Slavijo prišel na predzadnje mesto na tablici, izgleda pa, da bosta sedanja zadnje plasirana izpadla.

Rezultati včerajšnjih tekem:

BSK — Hajduk 2:0 (1:0)

Drugorazredno prvenstvo

Včeraj se je nadaljevalo drugorazredno prvenstvo v mariborski skupini s tekma Drava — Ptuj in Lendava — Gradjanski. Rezultata tekem sta:

Drava — Ptuj 0:2 (0:1)

Lendava — Gradjanski 1:4 (0:0)

Posebno preseneča gladka zmaga Ptuja nad lokalnim nasprotnikom Dravo. Gola je dosegel v 5. min. prve in v 36. min. druge polovice Vidović. Tekmo v Lendavi je sodil ss. g. Nemec, v Ptuj pa ss. g. Konič.

Drugorazredna tablica je sedaj naslednja:

Gradjanski	4	4	0	0	24:5	8
Drava	4	2	0	2	11:7	4
Ptuj	5	2	0	3	8:26	4
Lendava	5	1	0	4	13:18	2

ISSK Maribor juniorski prvak

Maribor — Rapid 0:0.

Včeraj sta se srečala na Rapidovem igrišču juniorski enajstostorci Maribora in Rapida, ki pa nista pokazala tiste igre, ki so je vajeni stalni obiskovalci juniorskih tekem. V veliki meri je menda to treba pripisati precejšnji vročini. Maribor si je z današnjo zmago zagotovil prvo mesto z 11 točkami in naslov prvaka za leto 1938/39. Edino tekmo bosta še odigrala Železnica in Rapid.

Veleslalom na Triglavu

Radi slabih snežnih razmer letos ni bilo mogoče izvesti tradicionalnega "Triglavskega smuka". Pri treningu za smuk so se nekateri tekmovalci tako poškovali, da jim pozneje tudi v slalomu ni bilo mogoče startati. Med njimi je tudi državni prvak v smuku Mariborčan Miran Cizelj, ki si je zvil nogo, a je pri treningu pokazal odlično formo. Izmed zunanjih tekmovalcev so dospeli samo Nemci, 10 po številu. Zmago so odnesli nemški smučarji. Rezultati so naslednji:

1. Mayer Gustl 1:51, 2. Haberle Ernest 2:06,8, 3. Vorhofer Alfons 2:08,2 (vsi trije

Sah

Turnir za prvenstvo Jugoslavije

HUDA BORBA ZA NASLOV DRŽ PRVAKA

vič 0:1. — 14. kolo: Prajnfalk — Tomović 0:1; Lesnik — Rožić 1:0; Petek — Furlani 1:0; Piric — Broder 1:0; pol.

Po 13. kolu je bilo stanje sledeče: Kosić 8 (2), dr. Vidmar in Vuković 8 (1), Strajber 8, Prajnfalk 7 in pol (2), Piric in Tomović 7 in pol (1), Vidmar ml. 7 in pol, Avirovič 7, Broder 6 in pol, Lesnik 6 (2), Filipčić 5, Petek 3 (3), dr. Kalahar 2 in pol, Rožić 1 (1).

FLORENCE RIDDELL:

NEVARNA LJUBEZEN

1.

Fenella.

»Ali hočeš vzeti to ženo za svojo izbrano življenjsko družico, hočeš?«

»Hočem!« je vzkliknil ženin.

»Ohi! je spetakljivo dvignil oči proti nebu pastor. »Odzgovoril si preveč naglo, saj vendar še jaz nisem z vsem gotov.«

Ženin se je zmračil.

»Da, in sladoled se nam bo raztopil, če ne politimo. In gostija je pri vsej svatbi nekaj najlepšega. Reci svojo besedo, Fenella!«

Nevesta je gledala z izbuljenimi očmi svoje poročne tančice očitno vznemirjena in jezna. nenadoma pa se je oglasil od nekega prodoren glas:

»Mis Fe-ne-lla!«

»Hočem!« je zavpila nevesta naglo. »In zdaj sva svoja. kajne, Derek? Moraš mi ostati zvest, nikoli me ne smeš zapustiti in —«

»Miss Fe-ne-lla!«

»Ohi, moj Bog,« je tožila nevesta. Ta neumna stara Brigxy me mora klicati prav zdaj! Moram domov še pred poročno pojedino!«

Osemltni dvojčki Brodijevih, Joana in

Elspetha, od katerih je prva predstavljala pastorka in druga nevestino družico, je osvojila Fenello Grayeva iz težke čipkaste zavese, ki ji je služila kot poročni pajčolan in kot vlečka. — In tako se je pojavila deklica približno njene starosti, vendar za čudo resna in lepa.

Brodijevi dvojčki sta bili čisto mični dekletci, nikakor pa ne kako posebni. V vsem sta bili podobni svojemu strogemu škotskemu očetu. Bilo je dovolj čudno, da je ena in ista mati dala življenje njima in desetletnemu Dereku. Vendar je bil Derek sin iz prvega zakona Betty Brodijeve. Leto pred njegovim rojstvom je bila to zala Betty Maynova in že se je hotela zaročiti z Edvardom Brodijem, ko je hkrati stopil v njeno življenje Rex Ellison, in ljubka Betty se je poročila z njim z neverjetno naglico in tudi trohlo skrivnostno. Rex Ellison, lep in vedno vesel, je bil eden tistih mož, ki jih žene ljubijo. A tudi on je ljubil ženo — ljubil jih je že preveč in vedno po nekoliko skupaj. Uboza Betty je ugotovila to njegovo lastnost prav kmalu po poroki. Niti leto dni še nista živela skupaj, ko je Rex

Ellison, vračajoč se nekega dne domov pozno ponoči — govorili so tudi, da ni bil čisto trezen — trčil z motociklom ob kameniti zid. In tako je zapustil Betty kot vdovo, skoraj brez denarja. In kot mater svojega mesec dni starega sina Dereka.

Toda to je bila že čisto druga Betty, mnogo bolj modra, ko se je prihodnjega leta poročila z bogatim Edvardom Brodijem.

To njeno modrost mogoče pojasnjuje tiha, nekoliko počasna narava obeh Edvardovih otrok. Betty prvi otrok, Derek, pa je bil cel Rex Ellison, pavalas, modrook in prijetne vnanjosti. Že kot dečko se je odlikoval s posebnim osebnim čarom, prav tako kakor siromak Rex. Prav tako kakor on je bil samozavesten, pri tem pa ljubeziven, imel je enako vzburljivo naravo in prav tako bajno nadarjenost, izvajati občudovanje in ljubezen.

Derekov nepravil oče je bil eden od teh redkih ljudi, ki so dečka poznali in vendar niso podlegali njegovi osebnim mikavostim. Edvard Brodie se je obnašal proti njemu vedno ljubezivo in prijateljsko, vendar pa je nosil v srcu nekaj gnev proti mlademusu sinu tistega moža, ki mu je nekoč ukradel Betty, in Derek, ki je to čutil, ni imel preveč rad drugega moža svoje matere.

Zato pa sta obe deklici oboževali svojega očarljivega polbrata in njegova mati je ljubila to dete svojega prvega, burnega zakona, kakor ni mogla ljubiti nikogar drugega več. In mala Fenella Grayeva je gledala na Dereka s spoštovanjem in občudovanjem skoro kakor na Boga.

Preden je pohitela k pestunji, ki jo je klicala domov, v tisti dom, čigar vrt je mejil z vrtom Brodijevih, se je Fenella Grayeva za trenutek ustavila pri dečku. »Škoda, da ne morem na svatbeno pojedino. Vzemsi mi moj del, Derek,« je zapetala. »In ne pozabi, da si mi ljubljivi zvestobo in da ne nikdar ne zapustiš. Ali me ne bi hotel poljubiti, da bi zapecastil to slavnostno objubo?«

»To si goska,« je negalantno odgovoril ženin. Saj je bila to vendar samo igra — in ne resna objuba. Jaz se sploh nikoli ne oženim. Ko darastem, pojdem v puščavo in se bom tam bojeval z Arabci. In žena bi me pri tem samo ovirala.«

Fenella Grayeva je odnevela. Oči in usta so se ji odprla na široko od presenečenja in strahu. To igranje poroke je imelo velik pomen za njeno osemletno srce. »Ne smel bi objubiti, in pri vsem tem še z besedami iz molitvene knjige, če nisi hotel objube izpolniti,« je premišljevala pri sebi.

(Dalje sledi.)

Zanimivosti

Azijski papež in njegovo kraljestvo

V VISOKEM TIBETU STA MIR IN ZADOVOLJSTVO DOMA

Dne 12. junija 1707 so po triletnem potovanju dospeli kapucinci v Laso, glavno mesto Tibeta. Tu so naleteli na institucijo treh Lam, ki obstaja že od XV. stoletja. Dalaj Lama je vrhovni poglavar, Tibetanci ga obožujejo. L. 1619 je postal Dalaj Lama tudi absolutni vladar tibetanskega kraljestva.

Tibetanski papež stoji v Putali blizu Lase, 3560 m nad morjem. Na jug se

vleče cesta, na kateri morajo verniki 3000 krat poklekniti, preden stopijo v svetišče, kjer stoji kraj oltarja Dalaj Lama in deli blagoslove. Edino kralja in drugih Lam se dotakne pogovar v požaru za glavo, ostalih le s palico. Lame so izgnali iz zemlje vse katoliške misijonarje in zdaj mirno vladajo zadovoljnim vernikom, ki poslušno kleče pred njimi.

Amerika ima udobne motorne vlake

VOŽNJA ZA AERODINAMICNO ŽELEZNICO JE PRAVI UZITEK

Konkurenca med avtomobili in železnici je bila v Ameriki vsak dan večja. Promet na železnicih je stalno nazadoval, zato so se ravnateljstva odločila, da ustvarijo nov tip vlakov.

Moderni ameriški vlak ima aerodinamično obliko. Vse je iz jekla, ženó ga Dieselovi motorji. Kalifornijski vlak je zunaj rdeč in oranžen, znotraj medzelenen barve z rumenimi okraski. Tako se najbolj prilaga pokrajini. Ročaji na oknih in vratih so iz kroma. Okrog pokramenih miz so udobni sedeži, kamor se potnik kar pogreze. Debele preproge pokrivajo tla, črni strežniki stopajo neslišno sem in tja. Na vsaki mizi je vaza cvetja, zraven jedilni list in svinčnik. Potnik napiše za zelene stvari in v nekaj minutah mu že postrežejo na svetlih krožnikih in v rožnatih skledah. Posebno pazijo posveča-

jo ljudem, ki imajo predpisano dieto in otrokom.

Zrak v vagonih je stalno reguliran, naj bo zunaj še tako topla vročina, je znotraj prijetno hladno. V zabaviščnem vagonu je radio, kino, časopisi, knjižnica in igrače za otroke.

Ameriškega vlakovodjo je težko primerjati z našim. Navadno je to velik in suh mož z zlatimi našivi, najstarejši med uslužbenci, ki ima že dolgoletne izkušnje.

Vlaki imajo visoko doneča imena, ki so jim jih določili z nagradnimi razpisi. Najhujše nadloge, ki so doslej mučile potnike po železnicih so z motornimi vagoni odpravili in promet na železnicih je jel znova rasti. Ljudje se v udobnih vagonih radi vozijo in vlak bo spet prekosil tekmece avto in letalo.

bi mogoč njegov poročnik priti k vam...

Misijonarka poglavarka divjih Indijancev

TRIDESET LET JE ŽIVELA V DIVJINI OB AMAČONKI

L. 1903 se je napotil prirodoslovec Smith v divje pragozde Južne Amerike. Globoko v porečju Amačone so ga Indijanci ubili. Učenjakov brat je nadaljeval raziskovanje, trije bratje Smithove žene so postale prav tako žrtve divjaške maščevalnosti.

L. 1901 je potovala po sledovih za svojim možem gospa Smithova. Takrat ji je bilo 32 let. Mlada vdova je poslej izgubila brez sledu. Misijonarji, ki so prodrla globoko v pragozde, so deset let kasneje izsledili sadove njenega dela med Indijanci.

Zene domačinov rode tod najmanj 15 otrok. Ko se je Smithova po 30 letih vrnila med civilizirane, je predložila brazilski vladi spomenico z obsežnim gradivom socialne bede Indijancev. Odločno je nastopila proti brezsrčnemu postopanju z njimi, ki jih je s pametno besedo lahko pridobila za človeka vredno življenje. Oblastva je pozvala, naj zaščitijo domačine pred nabiralci kavčuka, ki streljajo Indijance, kjer jih le zagledajo, kakor zajce.

Ponarejevalnica denarja na podstrešju

V BEDI IN STISKI SE JE LOTIL IZDELOVANJA DENARJA.

Te dni se je oglašil v trgovini Ana Potrčevca na Tezmen 28 letni Franc Kožar iz Dobrave. Ko je hotel plačati kupljeno blago, je trgovka spoznala, da ji ponuja ponarejen kovancec. Kožar se je izgovarjal, da je našel kovancec neke v Maistrovi ulici na Tezmen. Tezenski orožniki so napravili v neki hiši v Dobravi preiskavo ter našli na podstrešju modele

za ponarejanje 20 dinarskih in 10 dinarskih kovancev. Zraven teh modelov so našli orožniki tudi palčice svila in cina, ki jih je uporabljal Kožar za ponarejevanje. Kožar je nazadnje priznal delanje ter je izjavil, da je delal denar zaradi siromaštva, v katerem je živel s svojo družino.

Požrtvovalno delo gasilcev

To nedeljo je bil v Ljubljani občni zbor Slovenske gasilske zajednice. Na zborovanju se je povdarjala gospodarska osamosvojitve gasilstva preko osamosvojitve Nabavilanih zadrug, obenem pa se povdarjala potreba ustanovitve lastne kreditne zadruge, ki bi naj dajala kredite za splošne gasilske potrebe. Iz tamniškega poročila je bilo razvidno, da je bilo lani v Sloveniji 668 požarov, pri katerih so gasilci obvarovali posameznike za 200 milijonov škode. Po prijavah je 32,8% požarov zakrivila nepazljivost, 4,3% dimniki, 2,6% elektrika, 8,7% strela, 14,1% požigalci, 2,1% otroci, 0,9% dobičkalnost, dočim je ostal v 34,5% vzrok požara nepojasnen. Skupno so požari povzročili lani 24,8 milijonov škode. Gasilci pa so pomagali tudi pri poplavih, pri plavzovih in pri prometnih nezgodah. Sredi avgusta bo v Ljubljani vsedržavni gasilski kongres, na katerega se slovenska gasilska zajednica pridno pripravlja. Zborovanje gasilcev je obiskal predsednik Gasilske zveze minister Snoj.

PROMETNA NESREČA NA KRZIŠČU.

Ko se je v soboto v prvih popoldanskih urah peljal sodni oficial Ste-

fan Puščanec od kralja Petra Kasarne po Frankopanovi cesti, je privozil naproti šofer Stefan Hauzer iz Ehrlichove tovarne na tovrnem avtomobilu. Zadnji je tako slabo rezal ovinec Frankopanove in Jezderske ulice, da bi zadel v motociklista, če ne bi ta v zadnjem hipu zapeljal na trotoar in se zaletel z motornim kolesom v zid. Puščanec ima okoli 10.000 din škode na motornem kolesu. Avto bi nadalje istočasno skoraj povozil 72letno Marijo Žerakovo, a se je starka pravočasno rešila v bližnjo trgovino.

V KRANJU SO ODKRILI 2500 LET STAR GROB.

Na stavbišču industrija Praha so delavci zadeli na štiri žare, na lozne bronašte fibule, na bronašt diadem in še na več bronaštih predmetov. Pri nadaljnjem raziskovanju se je našel kamenit grob, ki bo, kakor so grobovi v Vačah, iz 8.—7. stoletja pred n. št. v grobu pa več obeskov, obročkov, posodo iz črne prekalene gline in še nekaj starinskih predmetov, ki spadajo k ženski toaleti. Na prostoru se obetajo nadaljna odkritja.

Darujte za azilni sklad PTLI

Skrivnostna poroka maharadže

NEZVESTO ŽENO JE DAL USTRELITI, TEKMECA MUČITI DO SMRTI

Maharadža od Indore, ene najbogatejših zemelj Indije, je svedčano razkril svojo poroko z Američanko miss Margaret Lawler. Narodu je objavil, da se je poročil v Evropi, ker mu je za vladanje potrebna družinska sreča.

Svojo novo ženo je radža spoznal pred tremi leti v Kaliforniji. Minul mesec je spremljal princa v Indijo, niče pa ni vedel, da je njegova zakonitka žena, dokler ni službeni oglas presenečil podanikov.

Princ Badahur, katerega premoženje znaša blizu pet milijard dinarjev, je dal na čast ženitve urediti krassen park. Za siromašne ljudi je obljubil podporo 4 milijone din. da bodo tako vsi veseli njegovega novega zakona.

Radža je star 30 let. Prvič se je oženil v 15. letu. L. 1923 mu je rodila žena hčerke v porodnišnici v Parizu. Po indijskih tradicijah ga ta ne more naslediti na prestolu. V zakonu z Američanko je maharadža posnel svojega očeta, ki se je l. 1928 oženil z Nancy Millerjevo iz Seattle. Sia je v princem harem

in posla ena izmed treh žena. Do poroke je prišlo po velikem škandalu, ki je prisilil princa, da se je odpovedal prestolu. Eno svojih žena, ki ga je varala z nekim bombajskim trgovcem, je dal ustreliti, njenega ljubca pa mučiti do smrti. Brianska oblastva so ga zato odstavila, zdaj biva stari princ na nekem posestvu v Franciji.

× Nova zračna ladja. Po poročilih iz Londona bodo Angleži zgradili nov tip letala, ki bo opremljen z vsemi udobnostmi in bo lahko letel 5000 m visoko. Poskrbljeno bo za dihanje, znotraj bo toplo kakor v salonu. Vse odprtine bodo zrakotesno zaprte, sveži zrak bodo dovajale posebne črpalke med poletom. V tej višini bo lahko pospešena hitrost in rentabilnost poletov bo mnogo večja, ker je zračni odpor zgoraj manjši.

Pri izganjanju hudiča jo je zadela kap

VASKI BRIVEC-PADAR, KI JE POBEGNIL PRED LASTNIM USPEHOM

Milanska sodišče se je te dni bavilo z zanimivim primerom. Vaski Brivec se je bavil tudi s padarstvom in med drugim zdravil neko kmetico, ki je že več let ležala hroma v posteli. Brivec je bolnico prepričeval, da se je v njej nasejal žil duh, ki jo trpinči. Moš je začel z izganjanjem hudiča, toda brez uspeha.

Odločil se je za radikalnejši postopek. Nekoga tovarila je preoblekel v hudiča in ga skril za posteljo. Ponoči je prišel brivec in jel

na vso moč rotiti hudiča, naj zapusti bolno žensko telo. Kmetica je opazila, da se za posteljo nekaj premika, pograbila jo je strahom besa, da je planila na noge in se hotela maščevati nad hudičem, ki jo je toliko časa trpinčil. Brivec, ki ni pričakoval tolikšnega uspeha, je naglo pobegnil. Kmetico pa, ki se je kmalu prepičala, da je vraz le preoblečen človek, je zadela kap. Brivca so obsojili kljub temu, da je za nekaj trenutkov pregnal ohromelost kmetice, na leto dni zapor.

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par; najmanjša pristojbina za te oglasne je 10 par. Oglasne artiklice doplačila in fotografski oglasni listi 10 par besedi. Najmanjši oglas se plačuje po dnevnici 10 par. Debele diskuse besede se računajo dvojnó. Oglasni dveč se ustrezno oblikujejo mala dne 2 par. Zvečer se malo oglasne se plačuje takot pri avtoritativnih oglasih, da se vnosila v oglasni skupaj z naročilom ali na pošto pošljemo na čelovni račun št. 11.499. Za vse oglasne odgovore sledi malih oglasov se mora naročiti znanstva za 3 dni

Razno

SKROPILNICE

za Skropljenje sadnega dreva vseh vrst Holderjeve, Nechvice, Jesserix iz 1. razreda sredstva za posuševanje sadnih škodljivcev nabaviti pri Kmetijski družbi, Maribor, Meljska c. 12, 3202-1

KOVAŠKI STROJ

uporabljane šinj. Kdo kaj o tem ve, naj javi proti nagradi na naslov. Mikar Alojz, kovač, Razvanje 48, 3360-1

Posest

DOBRO IDOČA TRGOVINA v lepem trgu na Se. Stajerskem, že obstoječa nad 60 let, v sredini trga, na zelo prodajni točki, se odda radi družinskih razmer v našem. Za mladenčev, neoznačenega trgovca velika bodočnost. Potreben kapital za prevzem zaloge ca. 60.000 din. Ponudbe pod »Sigurno eksistenco« na oglasni oddelci »Večerniki«. 3289-2

PRODA SE HIŠA

z vrtom in njivo za 13.000 din Vpraša se Zg. Radvanje, Hosteleva ul. 72, 3358-2

Prodano novo zidano TRISTANOVANSKO HIŠO z velikim tveralnim vrtom z lesnim studencem, na temnem sončnem, mirnem kraju v Rogoz št. 65, 10 minut od postaje Hoče, 3353-2

Prodam

KLEMATIS nekaj lepih sadežev oddam. Prešernova ul. 19, 3364-4

Sobo odda

Odda se lepa OPREMLJENA SOBA in prazna soba in kuhinja 1-2 osebam s 1. majem. Koroska c. 67, 3363-7

OPREMLJENO SOBO s posebnim vzhodom oddam. Strossmayerjeva 10, 3365-7

Službo dobi

SOTRUDNIKA proti delitvi zaslužka in pristopnini 3000 din sprejme Realiteta pisarna, Maribor, Aleksandrova 33, 3313-9

DVOBONO STANOVANJE z velikim vrtom oddam. Naslov v upravi, 3356-9

ŠIVILSKA POMOČNIKA se sprejme. Vrazova ul. 11, 3357-9

PEKOVSKEGA POMOČNIKA zmogljega vseli del. sprejem Naslov v upravi, 3359-9

14.4. ponoči mi je bil ukraden POMOČNIKA IN VAJENKA za mizarstvo sprejem. Be-ljak, Frankopanova 23, 3361-9

IŠČEM MLADO, ZDRAVO DEKLE za vse hišne posle, ki zna kuhati ter govori po možnosti nemški. V bližini Zagreba. — Plača din 300.—. Ponedelje pod 52897 na »Publicitas«. Za greb, 3362-9

Službo išče

POSTREŽBO za dopoldan iščem. Ponedelje pod »Mariljva« na »Večerniki«. 3365-10

DEKLE želi službe pri boljši družini, vleno samostojno kuhe in vsaki hišni del. Ponedelje na upravo pod »Postena 45«. 3366-10

Dopisi

DEKLE z 18 leti želi znanja z državnim uslužbenecem s kapitalom za prevzem posestva. Ponedelje na upravo pod »Trezen«. 3367-12

Nepričakovano se je, previdena z verskimi tolažili, preselila v večnost naša ljubljena soproga, sestra in teta, gospa

Roza Lampe, roj. Mandl

soproga hišnega posestnika.

K večnemu počitku jo bomo položili v družinsko grobnico na mestnem pokopališču na Pobrežju v sredo, dne 19. aprila, ob 4. uri popoldne.

Sv. maša zadušnica se bo opravila v stolnici v četrtek, dne 20. aprila, ob 7. uri zjutraj.

Maribor, Prevalje, Graz, Wien, Halle a. S. 17. aprila 1939.

FRANC LAMPE in ostalo sorodstvo.

Posebna obvestila se v Mariboru ne bodo dostavljala.